

ΕΝΤΗΕΤΟ.32

20.11.1937: ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ ΣΤΟΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΑΦΕΣ ΤΟΥ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Στις **20** Νοεμβρίου **1937**, ο Μητροπολίτης Τραπεζούντος Χρύσανθος, απέστειλε εμπιστευτική Επιστολή στον Οικουμενικό Πατριάρχη Φώτιο με την οποία τον ενημέρωνε για τη συνάντησή του με τον βρετανό πρεσβευτή στην Αθήνα Γουάτερλοου.

Ο Βρετανός πρεσβευτής είχε αναφέρει στον Τραπεζούντος ότι η χώρα του είχε αρνηθεί μέχρι στιγμής να του δώσει άδεια εισόδου στην Κύπρο για να συμμετάσχει στις εργασίες της Ιεράς Συνόδου της νήσου για την εκλογή νέου Αρχιεπισκόπου Κύπρου.

Ανέφερε στην επιστολή του ο Χρύσανθος σύμφωνα με τους Τηλλυρίδη (Ανάτυπο) και Τασούδη στην οποία έδινε πλήρης λεπτομέρειες για όσα έκαμε στην Αθήνα και τις διαβουλεύσεις του με τους Κυπρίους Ιεράρχες:

Εν Αθήναις τη **20** Νοεμβρίου, **1937**

Αριθ. Πρωτ. **706**

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Διά του υπό ημερομηνίαν **7** Οκτωβρίου **1937** αρμοδίως σταλέντος ταπεινού τηλεγραφήματος μου ανεκοίνωσα τη εκκλησία ότι οι δύο επιζώντες σεβασμιώτατοι Ιεράρχαι Κύπρου ήτοι ο τοποτηρητής του Αρχιεπισκοπικού Θρόνου Κύπρου Μητροπολίτης Πάφου Λεόντιος και ο Κυρηναίος Μακάριος, συμμορφούμενοι και προς τας συστάσεις της μητρός Εκκλησίας απεφάσισαν ίνα προβώσιν εις την Αρχιεπισκοπικήν εκλογήν συμφώνως προς τον Καταστατικόν Χάρτην της Αγιωτάτης Εκκλησίας Κύπρου, εζήτησα δε την κανονικήν άδειαν της Εκκλησίας ίνα μετάσχω της κανονικής συνόδου της Εκκλησίας Κύπρου προς ανάδειξιν Αρχιεπισκόπου, ως

αντιπρόσωπος του Σεβασμιωτάτου Μητροπλίτου Κυρηναίας εξορίστου εν Αθήναις και κωλυομένου από της κυπριακής Κυβερνήσεως να επανέλθη εις Κύπρον.

Χορηγηθείσης της ζητηθείσης κανονικής αδειάς προσεκλήθην υπό του Σεβασμιωτάτου Τοποτηρητού ίνα μετάσχω της ειρημένης Συνόδου.

Τρίτον μέλος της Συνόδου ταύτης, ουχί ηγούμενος μιας των μονών Κύπρου, ως διαλαμβάνει το έκτον άρθρον του καταστατικού της αγιωτάτης Εκκλησίας Κύπρου κεφάλαιον του Καταστατικού Χάρτου προϋποθέτον σύνοδον εκ τριών Επισκοπών και κατά σύμφωνον έγγραφον γνώμην των ελλογιμωτάτων Κωνσταντίνου Μ. Ράλλη, Καθηγητού του Εκκλησιαστικού Δικαίου, του Πανεπιστημίου Αθηνών και Αμίλκα Σ. Αλιβιζάτου, Καθηγητού του Κανονικού Δικαίου εν τω Πανεπιστημίω, Αθηνών. Το έκτον άρθρον του ειρημένου Καταστατικού εθεωρήθη ως αναφερόμενον εις ζητήματα δευτερεύοντα και τρεχούσης φύσεως, ουχί δε εις θεμελιώδες ζήτημα, οίον η εκλογή Αρχιεπισκόπου και Μητροπολιτών της Εκκλησίας Κύπρου κεφάλαιον του Καταστατικού αυτής. Κατά ταύτα ως τρίτον μέλος της Συνόδου εκλήθη υπό του Σεβασμιωτάτου Τοποτηρητού σύμφωνον έχοντος και την γνώμην του σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κυρηναίας, ο Σεβασμιώτατος Αρχιεπίσκοπος Σιναίου κ. Πορφύριος, λαβών επί τούτω την ευλογίαν της Α.Θ. Μακαριότητος του Πατριάρχου Ιεροσολύμων, παρ' ου έχει την χειροτονίαν.

Συγκροτηθείσης ούτω της κανονικής Συνόδου της Εκκλησίας Κύπρου ωρίσθησαν αι περαιτέρω λεπτομέρεια της εκλογής υπό του Σεβασμιωτάτου Τοποτηρητού ελθόντος περί τούτω εις Αθήνας και του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κυρηναίας. Ο Σεβασμιώτατος Τοποτηρητής άμα τη επανόδω αυτού εις Κύπρον εδημοσίευσε το επισυνημμένον ώδε ανακοινωθέν της Αρχιεπισκοπής Κύπρου υπό ημερομηνίαν 2 τρέχοντος. Είτα τη 12η του αυτού μηνός απέλυσε προς τους ιερείς των τεσσάρων εκκλησιαστικών επαρχιών της νήσου εγκύκλιον περί καταρτισμού εκλογικών καταλόγων επί τη βάσει των οποίων θα εξελέγοντο οι εκλογείς, οι μέλλοντες να

αποτελέσωσι την Εκλογικήν Συνέλευσιν διά την ανάδειξιν Αρχιεπισκόπου.

Την εσπέραν της αυτής ημέρας, ώρας τινάς, μετά την δημοσίευσιν της ειρημένης εγκυκλίου, η Κυβέρνησις Κύπρου εδημοσίευσε δύο νόμους σχετικούς προς την ενεργηθησομένην εκλογήν Αρχιεπισκόπου. Πλήρη αντίγραφα των νόμων τούτων δεν έλαβον ακόμη. Κατά ληφθείσας όμως πληροφορίας ο πρώτος νόμος επιγραφόμενος "Νόμος αποκλείων ωρισμένα πρόσωπα απο της εκλογής διά τον χηρεύοντα Αρχιεπισκοπικόν Θρόνον της Αυτοκεφάλου Ελληνικής Ορθοδόξου Εκκλησίας Κύπρου", περιλαμβάνει ταύτα: "Χάριν της περιφρουρήσεως της ειρήνης και της τάξεως εν τη αποικία κρίνεται σκόπιμον ίνα πρόσωπα τινα θεωρηθώσιν ακατάλληλα να εκλεγώσιν υπό εκλογικής Συνόδου, προς πλήρωσιν του χηρεύοντος Αρχιεπισκοπικού Θρόνου. Κατά τον νόμον τούτον ουδείς δύναται να εκλεγή Αρχιεπίσκοπος υπό Εκλογικής Συνόδου όστις α) έχει απελαθή εκ Κύπρου δυνάμει θεσπίσματος διατελούντος εν ισχύϊ κατά την ημερομηνίαν της απελάσεως αυτού, β) όστις κατεδικάσθη δυνάμει οιουδήποτε θεσπίσματος διατελούντος εν ισχύϊ κατά την ημέραν της καταδίκης αυτού: (1) διά πταίσμα ανταρσίας, ή (2) οιονδήποτε πταίσμα τιμωρούμενον διά φυλακίσεως ή ειρκτής πέραν των δύο ετών, ή (γ) δεν είναι ιθαγενής κύπριος. Διά του όρου "ιθαγενής" εννοείται οιονδήποτε πρόσωπον γεννηθέν εν Κύπρω ή ούτινος οι γονείς κατά τον χρόνον της γεννήσεως αυτού διέμενον κανονικώς εν τη αποικία και όπερ είναι μέλος της Αυτοκεφάλου Ελληνικής Εκκλησίας Κύπρου".

Ο δεύτερος νόμος επιγραφόμενος "Νόμος προνοών περί της υπό του Κυβερνήτου εγκρίσεως οιουδήποτε προσώπου, όπερ ήθελεν εκλογή προς πλήρωσιν του χηρεύοντος αρχιεπισκοπικού θρόνου της Αυτοκεφάλου Ελληνικής Ορθοδόξου Εκκλησίας" ορίζει ότι διά να γίνη η κεκανονισμένη ιεροτελεστία της στέψεως (ενθρονίσεως) ως αρχιεπισκόπου του εκλελεγμένου προσώπου πρέπει προηγουμένως να τύχη τούτο της εγκρίσεως του Κυβερνήτου.

Εν τούτω τω μεταξύ και πριν δημοσιευθώσιν οι ειρημένοι νόμοι επεσκέφθην τη 2α Νοεμβρίου τον εξοχώτατον εν Αθήναις πρεσβευτήν της Μεγάλης Βρετανίας κ. Γουότερλου (Waterlow) εις ον ανεκοίνωσα την αποφασισθείσαν υπό των σεβ. Ιεραρχών Κύπρου επικειμένην εκλογήν του Αρχιεπισκόπου, τον υπ' αυτών ως μόνων αρμοδίων κατατισμόν τριμελούς επισκοπικής συνόδου προς εκλογήν και παρεκάλεσα ίνα επιτραπή υπό της Κυβερνήσεως Κύπρου η εις Κύπρον κάθοδος εμού και του Σεβασμιωτάτου Αρχιεπισκόπου Σιναίου.

Ο κ. Πρεσβευτής εζήτησε λεπτομερείας περί του όλου τρόπου καθ' ον θα διενεργηθή η εκλογή, ας και παρέσχον αυτώ επί τη βασει του Καταστατικού Χάρτου της αγιωτάτης Εκκλησίας Κύπρου, προσθέσας ότι η απόφασις περί εκλογής είναι αποτέλεσμα μακρών μόχθων και ενεργειών της μητρος Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας εν Λονδίνω και παρά τοις Σεβασμιωτάτοις Ιεράρχαις Κύπρου ως και της καλής θελήσεως και της ανάγκης των τελευταίων τούτων προς την Εκκλησίαν Κύπρου. Εις ερώτησιν του κ. Πρεσβευτού τις θα είναι ο εκλεγησόμενος Αρχιεπίσκοπος και ό,τι βεβαίως, δεν πρέπει να είναι ούτε ο Πάφου ούτε ο Κυρηναίος απάντησα ότι οι Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Πάφου και Κυρηναίος παραιτούνται οικειωθελώς πάσης υποψηφιότητος αυτών διά τον Αρχιεπισκοπικόν Θρόνον, άλλος δε εκτός αυτών θα είναι ο εκλεγησόμενος Αρχιεπίσκοπος τις δε θα είναι ούτος, τούτο θα εξαρτηθή εκ της ψήφου κλήρου και λαού πάντως, όμως θα καταβληθή φροντίς ίνα ο εκλεγησόμενος απολαύων του σεβασμού και της εκτιμήσεως κλήρου και λαού είναι συνάμα και ευχάριστος τη Κυβερνήσει Κύπρου. Ο κ. Πρεσβευτής ευχαριστήσας ανέλαβε να συνεννοηθή περί του ζητήματος μετά της κυβερνήσεως Λονδίνου ως και μετά της Κυβερνήσεως Κύπρου προσθέσας ότι εκ της τελευταίας ταύτης εξαρτάται κυρίως το όλον ζήτημα ότε δε θα μοι ανακοινώση την σχετικήν απάντησιν.

Εν τούτω τω μεταξύ τη 12η του αυτού μηνός εδημοσιεύθησαν, όπως είπομεν, οι ανωτέρω

μνημονευθέντες δύο νόμοι.

Τη 15η του αυτού μηνός εσπέρας με εκάλεσε τηλεφωνικώς ο κ. Πρεσβευτής ίνα την επαύριον δεκάτην έκτην του μηνός συμπίω μετ' αυτού (να πιούν μαζί) το μεταμεσημβρινόν τέϊον. Κατά την δευτέραν ταύτην επίσκεψιν μου μοι ανεκοίνωσε ο κ. Πρεσβευτής ότι ετηλεγράφησεν εις Λονδίνον και εις την Κυβέρνησιν Κύπρου τα της πρώτης ημών συνομιλίας αλλ' ότι εν τω μεταξύ η κατάστασις μετεβλήθη διότι ο Αρμοστής Κύπρου εδημοσίευσε δύο νόμους. Οτι κατά τους νόμους τούτους η υποψηφιότης διά την Αρχιεπισκοπήν Κύπρου περιορίζεται εις μόνους τους Κυπρίους μετά τη εκλογήν δε και προ της ενθρονίσεως δέον να δοθή η έγκρισις της Κυβερνήσεως Κύπρου, ως εγίνετο επί τουρκοκρατίας, διά της εκδόσεως του βερατίου. Απήντησα αυτώ ότι το βεράτιον εξεδίδετο μετά την ενθρόνισιν περιείχε δε τούτο άλλως τε όχι απλώς έγκρισιν, αλλά και την αναγραφήν πάντων των δικαίων και προνομίων της Εκκλησίας, προ της ενθρονίσεως δε απλώς επεσκέπτετο ο εκλεγείς Πατριάρχης τον Σουλτάνον και τον μέγαν Βεζύρην και αμέσως την αυτήν ημέραν επηκολούθει η ενθρόνισις ότι επομένως δεν είναι το αυτό, όπερ εγίνετο επί τουρκοκρατίας ότι όσον αφορά εις τον περιορισμόν της υποψηφιότητος εις μόνους τους Κυπρίους ουδεμία θα υπήρχεν αντίρρησις, εφ' όσον θα υπήρχον εν Κύπρω οι κατάλληλοι διά τον αρχιεπισκοπικόν θρόνον ότι δυστυχώς μετά τον θάνατον του Μητροπολίτου Κιτίου και τον αποκλεισμόν από της υποψηφιότητος των δύο επιζώντων Ιεραρχών Κύπρου, των σεβασμιωτάτων Μητροπολίτου Πάφου και Μητροπολίτου Κυρηνείας, δεν υπάρχουσι καθόσον γιγνώσκω οι κατάλληλοι διά τον αρχιεπισκοπικόν θρόνον, ότι δε η εις Αρχιεπίσκοπον αυτοκεφάλου Εκκλησίας και δη και Αποστολικής ανάδειξις απλού Αρχιμανδρίτου άνευ παρελθόντος και άνευ πλουσίας εκκλησιαστικής δράσεως είναι το τι ασύνηθες, ουδέ θα είχεν ούτος το προσήκον κύρος, ίνα επιβληθή ως αρχηγός, Εκκλησίας τοιαύτη μετριότης άνευ ουδενός κύρους ή επιβολής.

Εις ερώτησιν του κ. Πρεσβευτού αν υπάρχωσιν εν

τω εξωτερικώ κατάλληλα διά τον Αρχιεπισκοπικόν θρόνον Κύπριοι Αρχιμανδρίται απήντησα αρνητικώς. Ο κ. Πρεσβευτής ερωτών με το ερώτημα τούτο είχεν υπ' όψιν του τον με τους δύο ειρημένους νόμους εκδοθέντα νεώτερον ερμηνευτικόν νόμον του όρου "ιθαγενής" καθ' όν ο ιθαγενής κύπριος δύναται να είναι μέλος και άλλης Ορθοδόξου Εκκλησίας.

Εις δήλωσιν του κ. Πρεσβευτού ότι ο νόμος είναι προσωρινός διά μόνην την παρούσαν εκλογήν απήντησα ότι ακριβώς διά την παρούσαν εκλογήν δεν έπρεπε να γίνη τοιούτος νόμος, διότι δεν έζη ο αείμνηστος Μητροπολίτης Κιτίου και ήτο δυνατόν οι δύο επιζώντες Ιεράρχαι να ήσαν υποψήφιοι, θα υπήρχον τρεις Ιεράρχαι καταλληλότατοι, διά τον Αρχιεπισκοπικόν θρόνον και δεν θα υπήρχε ανάγκη να ζητηθώσιν υποψήφιοι έξωθεν.

Εις ερώτησιν του κ. Πρεσβευτού εάν και ο Αρχιεπίσκοπος Σιναίου θα ηδύνατο να είναι υποψήφιος απήντησα καταφατικώς ειπών ότι ο Αρχιεπίσκοπος Σιναίου είναι ιεράρχης σώφρων και συνετός και ότι διά τούτο ακριβώς εκλήθη ως τρίτον μέλος συνοδικόν.

Εις δήλωσιν του κ. Πρεσβευτού ότι μεταξύ των υποψηφίων φέρομαι και εγώ απήντησα ότι παρακληθείς επιμόνως να δεχθώ υποψηφιότητα, ηρνήθη, του κ. Πρεσβευτού ζητήσαντος τον λόγον της αρνήσεως μου απήντησα ότι ηρνήθη, διότι νομίζω ότι έχω χρησιμότητα τινά εις την Εκκλησίαν μου ως αντιπρόσωπος αυτής και διότι έχω την αρχήν ίνα εις όσα ζητήματα αναμιγνύομαι κάμνω αφάίρεσιν του προσώπου μου, ίνα μη παρέχω ουδέ πόρρωθεν την υποψηφίαν ότι προσωπικόν ελατήριον με άγει εις την εισήγησιν τοιαύτης ή τοιαύτης λύσεως αφού δε άπαξ ανεμίχθην ως συνοδικόν μέλος δεν ήτο δυνατόν να αποδεχθώ υποψηφιότητα, ότι όμως πάντως θα ευρεθή ιεράρχης έξωθεν όστις ων κατάλληλος διά την θέσιν του Αρχιεπισκόπου, δεν θα ήτο άμα δυσάρεστος εις την Κυβέρνησιν Κύπρου.

Εις ερώτησιν του κ. Πρεσβευτού τις είναι η εν τω νόμω μνημονευομένη εκκλησιαστική αρχή απήντησα

ὅτι ἡ ἐν τῷ δημοσιευθέντι νόμῳ μνημονευομένη ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ εἶναι κατὰ τὸν Καταστατικὸν Χάρτην τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀποτελουμένη ἐξ Ἐπισκόπων.

Ἐν τέλει, ἐβεβαίωσεν ὁ κ. Πρεσβευτῆς ὅτι θὰ διαβιβάζῃ πάντα τὰ διαμοσιευθέντα εἰς Λονδίνον καὶ εἰς Κύπρον. Προκάλεσα τὸν κ. Πρεσβευτὴν νὰ διαβιβάζῃ ἰδίᾳ ὅσα ἐλέχθησαν περὶ τῶν νόμων καὶ περὶ τοῦ περιορισμοῦ τῆς υποψηφιότητος εἰς μόνους τοὺς Κυπρίους καὶ ὅτι προοκειμένου καὶ περὶ διαδοχῆς ἐτι τοῦ αἰμνήστου Μητροπολίτου Κιτίου οἱ Ἱεράρχαι Κύπρου δὲν εὕρισκον τὸν κατάλληλον μεταξὺ τῶν ἀρχιεπισκόπων Κύπρου. Ἐπὶ τούτῳ με ηρώτησεν ὁ κ. Πρεσβευτῆς εἰάν δύναται ἡ Μητροπολιτικὴ ἐδρα Κιτίου νὰ πληρωθῇ ἀμέσως, εἰς ὃ ἀπήντησα ἀρνητικῶς εἰπὼν ὅτι κατὰ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας καὶ κατὰ τὸν Καταστατικὸν Χάρτην τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου, τὴν ἐκλογὴν Μητροπολίτου ἐνεργεῖ ἡ Σύνοδος μετὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου.

Ἐβεβαίωσε καὶ αὐθις ὁ κ. Πρεσβευτῆς ὅτι θὰ συνεννοηθῇ καὶ πάλιν μετὰ τοῦ Λονδίνου καὶ τῆς Κυβερνήσεως Κύπρου καὶ ὅτι θὰ ἔχη τὴν εὐχαρίστησιν νὰ συνομιλήσωμεν καὶ πάλιν. Ἀναχωρῶν εἶπον τῷ κ. Πρεσβευτῇ ὅτι ἡμεῖς ἐπράξαμεν πάν ὅ,τι ἐξηρτάτο ἐξ ἡμῶν διὰ τὴν προαγωγὴν τοῦ ζητήματος, τῆς Ἀρχιεπισκοπικῆς ἐκλογῆς Κύπρου, τὰ δὲ λοιπὰ ἐξαρτῶνται μόνον ἐκ τῆς Βρετανικῆς κυβερνήσεως.

Συμπέρασμα τῆς δημοσιεύσεως τῶν νόμων καὶ τῆς ὅλης συνομιλίας μετὰ τοῦ κ. Πρεσβευτοῦ εἶναι ὅτι ἡ Κυβέρνησις Κύπρου ἐπιζητεῖ τὴν τελείαν υποδούλωσιν τῆς Ἐκκλησίας ὅτι ἐπιδιώκει ν'ἀνυψώσῃ εἰς τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν θρόνον ἄνδρα κάτω τοῦ μετρίου καὶ δούλον καὶ ὅτι εἰς τούτο θὰ ἐπεθύμει νὰ ἔχη πλην τῆς συνδρομῆς ἐκείνων ἐκ τῶν ἐκλογέων οἵτινες θὰ ἦσαν ὄργανα αὐτῆς καὶ τὴν βοήθειαν τῆς συνόδου ἐξ Ἐπισκόπων ὁμοίως υποχειρίων, εφόσον ἡμεῖς δὲν θὰ ηθέλομεν δουλικῶς νὰ βοηθήσωμεν αὐτὴν εἰς τούτο.

Κατὰ ἀσφαλεῖς ἐκ Κύπρου πληροφορίας οἱ δημοσιευθέντες νόμοι εἰς καιρὸν καθ'ὸν ὁ λαὸς ἤλπριζε τὴν δι' ἐλευθέρας ἐκλογῆς λύσιν τοῦ

Αρχιεπισκοπικού ζητήματος περιήγαγον αυτόν εις θλίψιν και απόγνωσιν και αυτοί δε οι προσκείμενοι τη Κυβερνήσει Κύπρου δεν αποκρύπτουσι την έκπληξιν αυτών επί τη δημοσιεύσει τοιούτων νόμων, οίτινες αυτό τούτο καταλύουσι την Εκκλησίαν. Οι δε αρμόδιοι παρακαλούσιν ίνα γράψω την Εκκλησίαν όπως επί τη βάσει της παρούσης εκθέσεως μου αναθέση όσον το δυνατόν ταχύτερον εις τον Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Θυατείρων την εντολήν όπως διερμηνεύση εις τον Σεβασμιώτατον Λόρδον Αρχιεπίσκοπον Καντερβουρίας και εις τα Υπουργεία Εξωτερικών και Αποικιών την οδύνην απάσης της Ορθοδόξου Εκκλησίας διά τους αναστρέποντας την υπόστασιν της Εκκλησίας σκληρούς τούτους νόμους, ζητήση τη άρσιν αυτών, αφεθή δε η Εκκλησία Κύπρου ελευθέρα και προβή εις εκλογήν Αρχιεπισκόπου Κύπρου διά την προαγωγήν της οποίας επί έτη ήδη εργάζεται η Μεγάλη Εκκλησία και διαθέτει όλον το κύρος αυτής, όπερ δεν είναι δίκαιον να μείνη έκθετον και να διακυβευθή κατά τοιούτον τρόπον.

Αι ενέργειαι αύται καλόν είναι να συμπέσωσι προς τας ενεργείας του εν Αθήναις Εξοχωτάτου Πρεσβευτού της Μεγάλης Βρετανίας, αίτινες καθ' ας έχω εμπιστευτικές πληροφορίας, θα είναι υπέρ των ημετέρων απόψεων.

Τούτο ανακοινούμενος τη Εκκλησία όλως εμπιτευτικώς διατελώ μετά σεβασμού και αγάπης βαθείας.

Της Υμετέρας Βαθυσεβάστου μου Παναγιότητος
ελάχιστος εν Χω αδελφός
Ο Τραπεζούντος Χρύσανθος